

Sikkerhetsdatablad

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Erstatter dato: 31.07.2023

Revisjonsdato: 30.04.2024

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: STARTA Bromsvätska DOT 4+

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anbefalte bruksområder: bremsevæske

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør

Firma: Hagemans Nordic AB
Adresse: Box 112
Post nr.: 511 10
Sted: Fritsla
Land: SVERIGE
E-post: info@hagemansnordic.com
Telefon: +46 (0)320-18900
Hjemmeside: startaprodukter.se

1.4. Nødtelefonnummer

22 59 13 00 (Giftinformasjonen).

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP-klassifisering: Repr. 2;H361fd

Viktigste skadevirkninger: Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen. Mistenkes for å kunne gi fosterskader.

Sikkerhetsdatablad

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Erstatter dato: 31.07.2023

Revisjonsdato: 30.04.2024

2.2. Merkingselementer

Piktogrammer

Signalord: Advarsel

Inneholder

Stoff: Tris[2-[2-(2-methoxyethoxy)ethoxy]ethyl] orthoborate;

Faresetninger

H361fd Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen. Mistenkes for å kunne gi fosterskader.

Sikkerhetssetninger

P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

P280 Benytt vernehansker/vernebriller/ansiktsskjerm.

P301/310 VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER/ en lege

P305+351+338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.

P501 Innehold/holder leveres i samvar med lokale forskrifter.

2.3. Andre farer

Produktet inneholder ikke PBT- eller vPvB-stoffer.

Hormonforstyrrende egenskaper: Ingen kjente.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2. Stoffblandinger

Stoff	CAS nr./ EC nr./ REACH-reg. nr.	Konsentrasjon	Merknader	CLP-klassifisering
Tris[2-[2-(2-methoxyethoxy)ethoxy]ethyl] orthoborate	30989-05-0 250-418-4 01- 2119462824-33	80 - 95 %		Repr. 2;H361fd
2-[2-(2-butoksyetoksy)etoksy] etanol	143-22-6 205-592-6	10 - 15 %		Eye Dam. 1;H318 C ≥ 30%: Eye Dam. 1; H318 20% ≤ C < 30%: Eye Irrit. 2; H319
3,6,9,12-tetraoxahexadecan-1-ol	1559-34-8 216-322-1	1 - 3 %		Eye Irrit. 2;H319
2-(2-metoksyetoksy)etanol	111-77-3 203-906-6 01-2119475100-52	0 - 2,99 %		Repr. 1B;H360D C ≥ 3%: Repr. 1B;H360D
2-(2-butoksyetoksy)etanol	112-34-5 203-961-6 01-2119475104-44	< 1 %		Eye Irrit. 2;H319

Se fullstendige H- / EUH-setninger under punkt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

Sikkerhetsdatablad

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Erstatter dato: 31.07.2023

Revisjonsdato: 30.04.2024

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding:	Oppsøk frisk luft. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
Svelging:	Skyll munnen med vann. Ved svelging må ikke brekning fremkalles. Hvis brekning inntreffer, holdes hodet så lavt at maveinnholdet ikke kommer ned i lungene. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
Hudkontakt:	Fjern forurensede klær. Vask huden med såpe og vann.
Kontakt med øyne:	Skyll straks med vann (helst øyeglass) i minst 5 minutter. Åpne øyet godt. Fjern eventuelle kontaktlinser. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag. Fortsett å skylle også på vei til lege.
Generelt:	Gi aldri noe gjennom munnen til en bevisstløs person. Når lege oppsøkes, må sikkerhetsdatabladet eller etiketten vises. I tvilstilfælde bør læge kontaktes.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Se punkt 11.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatisk behandling. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar de nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1. Slukkingsmidler

Egnede brannslukkingsmidler: Slokk med pulver, skum eller vanntåke.

Uegneede brannslukkingsmidler: Bruk ikke vannstråle siden det kan spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Kan utvikle helseskadelige røykgasser med karbonmonoksid ved brann.

5.3. Råd til brannmannskaper

Bruk vann eller vanntåke til nedkjøling av ikke antent lager.

Bruk et uavhengig friskluftsapparat med overtrykk sammen med kjemisk verne drakt bare der personlig kontakt (nærkontakt) er sannsynlig.

Send forurenset slukningsvann til destruksjon.

Øvrig informasjon: Brannrester og slokkevann håndteres i henhold til lokale bestemmelser. Unngå utslipp til kloakkavløp eller overflatevann.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For ikke-innsatspersonell: Hold uvedkommende unna.
Stopp evt. lekkasjer hvis dette kan gjøres uten risiko.
Unngå innånding/hold avstand. Sørg for god ventilasjon.
Unngå kontakt med hud og øyne. Se punkt 8 for type verneutstyr.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Søl må ikke tilføres kloakkavløp og/eller overflatevann. Kontakt berørte myndigheter ved større utslipp.

Sikkerhetsdatablad

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Erstatter dato: 31.07.2023

Revisjonsdato: 30.04.2024

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Søl inndemmes og oppsamles med sand eller annet absorberende, ikke brennbart materiale og overføres til egnede avfallsbeholdere. Spill kan forårsake håkke.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se punkt 8 for type verneutstyr. Se punkt 13 for kassering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Pust ikke inn damper eller sprøytetåke. Unngå kontakt med huden og øynene. Se punkt 8 for type verneutstyr. Vask hendene før pauser og før toalettbesøk, og når arbeidet er slutt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforeneligheter

Oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l. Under oppbevaring skal originalemballasjen holdes tett lukket. Oppbevares ved romtemperatur.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ingen spesielle bruksområder i tillegg til de identifiserte bruksområdene i 1.2.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

Yrkesmessig eksponeringsgrense

Stoffnavn	ppm	mg/m ³	fiber/cm ³	Bemerkninger	Anmerkninger
2-(2-metoksyetoksy) etanol	10	50			E, H, R
2-(2-butoksyetoksy) etanol	10	68			E

E = EU har en veiledende grenseverdi for stoffet.

R = Kjemikalier som skal betraktes som reproduksjonsskadelige.

H = Kjemikalier som kan tas opp gjennom huden.

Sikkerhetsdatablad

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Erstatter dato: 31.07.2023

Revisjonsdato: 30.04.2024

DNEL - arbeidere

Tris[2-[2-(2-methoxyethoxy)ethoxy]ethyl] orthoborate, cas-no 30989-05-0					
Eksposering	Verdi	Vurderingsfaktor	Doseringsdeskriptor	Hovedvirkningsparameter	Merk
Dermal DNEL (langtidseksponering – systemiske virkninger)	8,3 mg/kg bw/day				
Innånding DNEL (langtidseksponering – systemiske virkninger)	29,1 mg/m ³				
2-(2-metoksyetoksy)etanol, cas-no 111-77-3					
Eksposering	Verdi	Vurderingsfaktor	Doseringsdeskriptor	Hovedvirkningsparameter	Merk
Dermal DNEL (langtidseksponering – systemiske virkninger)	0,53 mg/kg bw/day				
Innånding DNEL (langtidseksponering – systemiske virkninger)	50 mg/m ³				

8.2. Eksposeringskontroll

Egnede tiltak for eksposeringskontroll:

Produktet må brukes på steder med god ventilasjon. Oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l.
Vask hendene grundig etter håndtering og før spising eller røyking. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet.
Det skal finnes mulighet for øyeskylling.

Personlig verneutstyr, beskyttelse av øyne/ansikt:

Bruk vernebriller/ansiktsskjerm.

Personlig verneutstyr, beskyttelse av hud:

Bruk egnede verneklær.

Personlig verneutstyr, håndvern:

Bruk hansker. Hansker skal samsvare med EN 374.
Materialtype og -tykkelse:
Nitrilgummi. Gjennomtrengningstid: > 8 timer.
Butylgummi. 0,5 mm Gjennomtrengningstid: > 8 timer.

En hanskes egnethet og slitestyrke avhenger av bruken, f.eks. kontaktfrekvens og -varighet, hanskematerialets tykkelse, funksjonalitet og motstandsdyktighet mot kjemikalier. Konsulter alltid hanskeleverandøren.

Personlig verneutstyr, åndedrettsvern:

Åndedrettsvern er vanligvis ikke nødvendig. Sørg for god ventilasjon.

Miljøeksponeringstiltak:

Det skal sikres at lokale utslippsbestemmelser overholdes.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Parameter	Verdi/enhet
Aggregattilstand	Væske
Farge	Rav
Lukt	Svak
Løselighet	Løselighet i vann: Løselig

Sikkerhetsdatablad

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Erstatter dato: 31.07.2023

Revisjonsdato: 30.04.2024

Parameter	Verdi/enhet	Anmerkninger
Luktterskel	Ingen data	
Smeltepunkt	< -50 °C	
Frysepunkt	Ingen data	
Startkokepunkt og kokepunktintervall	> 260 °C	
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ingen data	
Antennelsesgrenser	Ingen data	
Ekspløsjongrenser	Ingen data	
Flammepunkt	> 120 °C	
Selvantennelsestemperatur	> 280 °C	
Nedbrytningstemperatur:	Ingen data	
pH (bruksferdig oppløsning)	7 - 10,5	
pH (konsentrat)	Ingen data	
Kinematisk viskositet	Ingen data	
Viskositet	5 - 10 mm ² /s	@ 25°C
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	Ingen data	
Damptrykk	1 mbar	@ 25°C
Tetthet	1,04 g/cm ³	@ 20°C
Relativ tetthet	Ingen data	
Damptetthet	Ingen data	
Relativ tetthet (sat. luft)	Ingen data	
Spesielle egenskaper	Ingen data	

9.2. Andre opplysninger

Parameter	Verdi/enhet	Anmerkninger
Fordampningshastighet		Ingen informasjon tilgjengelig

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Det er ingen kjente reaktivetsfarer tilknyttet dette produktet.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil under anbefalte lagrings- og håndteringsforhold.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Ingen kjente.

10.4. Forhold som skal unngås

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

10.5. Uforenlige materialer

Sterke syrer/ Sterke baser. Sterke oksidasjonsmidler/ Sterke reduksjonsmidler.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Ingen kjente.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Sikkerhetsdatablad

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Erstatter dato: 31.07.2023

Revisjonsdato: 30.04.2024

Akutt toksisitet - oral:

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Organisme	Testtype	Eksponeeringstid	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Rotte	LD50		> 5000 mg/kg			

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Akutt toksisitet - dermal:

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Organisme	Testtype	Eksponeeringstid	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Kanin	LD50		> 3000 mg/kg			

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Akutt toksisitet - innånding: Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Etsing/hudirritasjon: Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt. Avfetter og tørker ut huden. Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukken hud.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon: Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt. Kan virke irriterende på øyet.

Åndedrettssensibilisering eller hudsensibilisering: Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Kimcellemutagenitet: Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Kreftfremkallende egenskaper: Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Skadelig for reproduksjonsevnen: Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen. Mistenkes for å kunne gi fosterskader.

Enkel STOT-eksponering: Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Gjentatt STOT-eksponering: Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Skadelig for luftveiene: Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

11.2. Opplysninger om andre farer

Hormonforstyrrende egenskaper: Bestanddeler har ingen hormonforstyrrende egenskaper med hensyn til ikke-målorganismer da de ikke oppfyller kriteriene i seksjon B i forordning (EU) 2017/2100.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Organisme	Art(er)	Eksponeeringstid	Testtype	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Fisk	Oncorhynchus mykiss		96hLC50	> 100 mg/l			

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Lett bionedbrytbar.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Ingen forventet bioakkumulering. Log Pow < 2

Sikkerhetsdatablad

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Erstatter dato: 31.07.2023

Revisjonsdato: 30.04.2024

12.4. Mobilitet i jord

Forventet å ha mobilitet i jord.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Produktet inneholder ikke PBT- eller vPvB-stoffer.

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

Bestanddelene har ingen hormonforstyrrende egenskaper med hensyn til ikke-målorganismer da de ikke oppfyller kriteriene i seksjon B i forordning (EU) 2017/2100.

12.7. Andre skadevirkninger

Testdata foreligger ikke.

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Hvis dette produktet, slik det er levert, blir avfall, omfattes det av kriteriene for farlig avfall (dir. 2008/98/EU). Utslipp og avfall skal samles inn og oppbevares i lukkede, lekkasjesikre beholdere og leveres på et mottak for farlig avfall.

Avfallskategori: EAL-kode: Avhenger av bransje og bruk, for eksempel
16 01 13* bremsevæske
15 01 10* emballasje som inneholder rester av eller er forurensset av farlige stoffer

AVSNITT 14: Transportopplysninger

14.1. FN-nummer eller ID-nummer:	Ikke relevant.	14.4. Emballasjegruppe:	Ikke relevant.
14.2. FN-forsendelsesnavn:	Ikke relevant.	14.5. Miljøfarer:	Ikke relevant.
14.3. Transportfareklasse(r):	Ikke relevant.		

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Deklarasjonsnummer (PRN-nr.): 636546

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Øvrig informasjon: Vurdering av kjemikaliesikkerhet er ikke utført.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Øvrig informasjon: Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet for og gjelder utelukkende dette produktet. Det er basert på vår nåværende kunnskap, samt de opplysninger leverandøren har kunnet levere om produktet ved utarbeidelsen. Sikkerhetsdatabladet overholder gjeldende lovgivning for utarbeidelse av sikkerhetsdatablad i henhold til 1907/2006/EF (REACH) med senere endringer.

Sikkerhetsdatablad

STARTA Bromsvätska DOT 4+

Erstatter dato: 31.07.2023

Revisjonsdato: 30.04.2024

Leverandørmerknader: Endring punkt: 11, 16.

Faresetninger

H318	Gir alvorlig øyeskade.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H360D	Kan gi fosterskader.
H361fd	Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen. Mistenkes for å kunne gi fosterskader.

Land: NO